

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši posebnije in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinskega petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. [Opravništvo, na katero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministracivno sobo le v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.]

Moštvo nemške ustavoverne stranke.

Nemška ustavoverna ali „liberalna“ stranka, ki vlada v državnem zboru, ima v svojo kroniko te dni zapisati zopet novo in veliko blamažo. Oni in tisti ljudje, oni in tisti nemški ustavoverci, kateri so pred malo dnevi še glasovali in govorili in rohneli z dvetretjinsko večino zoper vlado, zoper aneksijo Bosne, zoper Andrassyja, zoper Rusijo, zoper berlinski dogovor itd. — postali so zdaj krotki in mehki iz samega strahu, da bi se ne razpustili, in da bi ne bilo konec njihovega ustavovernemu ali nemškoliberalnemu gospodarstvu. Oni glasujejo za berlinski dogovor, za okupacijo, za Ruse, za Andrassyja, za vse, kar se hoče od njih.

Kakor namreč poroča telegram z Dunaja, sklenil je oni odbor 18 udov državnega zbora, kateri je imel posvetovati se o berlinskem dogovoru, predložiti državnemu zboru, naj berlinskemu dogovoru svoje ustavno pritrjilo dá. Vsi drugi predlogi so bili zavrženi, posebno Herbstov predlog je bil odbit, ki je grajal dozdanjo vladno politiko; isto tako je bila zavržena Groholskega resolucija, namerjena proti razširjevanju ruske oblasti. Herbst je sicer naznanil, da bode v imenu svoje manjšine (vodja nemških ustavovercev v tem državnem zboru v manjšini!) posebni votum predložil, vendar po tem izidu odborovega sklepa nij mogoče dvomiti, da bode tudi celotna zbornica tako sklepala, kakor odbor.

Ta korak čudno moževske, in v svojem prepričanji čudno trdne nemške in nemšku tarske stranke nas sicer nij iznenadejal. Saj

iz starega izkustva vemo, kaj pomenja ustavoverstvo in liberalstvo te stranke. Prepričana je, da brez višje pomoči zginе kakor kafra, zato gre po suhem in po blatu, bosopet in golorok na komando, kamor hoče vlada. Da se bode v odboru nekaj tacega prigodilo, naznanjala je sicer tudi uže „N. fr. Pr.“ od če trtka, poročevaje, da je volitev odbora izpadla za njo žalostno (trübselig), ker je državni zbor volil izmej 18 odbornikov 11 tacih, ki so za okupacijo ali aneksijo, kar je nasledek razpadanja (zersetzung) ustavoverne stranke, meni ono glavno glasilo protivnikov naših.

Uže v delegacijah v Pešti prej ta teden se je sredina ustavoverne stranke z vodjem Herbstom na čelu temeljito blamirala. Herbstovci so bili od lastnih ljudij zapuščeni. Grof Andrassy in drugi še višji zdaj vendar vidijo, da se na to stranke ne morejo več zanašati. Treba nove. Nobena se nij tako obrabila, tako ničova in nezanesljiva, tako omahljiva izkazala.

Finance Rusije in njena prihodnost o evropskeji politiki.

Iz Rusije 8. dec. [Izv. dop.]

Gledé domačih vprašanj v naši žurnalistiki uže dolgo nij bilo prepira, kakoršen je vspihol nedavno izza tega, bode li prihodnjic mogla Rusija še energično vmešavati se v evropska vprašanja, ali bode morala sedeti doma, obrezsiljena v finančnem obziru vsled zadnje, dasi zmagovalne ali pobedonosne vojske s Turki.

Vsi, kateri pazijo na našo politiko, gotovo še dobro pomnijo, kaka burja je nastala v carstvu Plutonovem pred dvema letoma, ko se je Rusija pripravljala k vojski, zdaj uže okončenej

na rusko slavo. Strašna bojazen za svoj žep gg. „Birževikom“ in „Golosjancem“ nikoli ne daje mirovati; pa ona izraža se posebno silno vselej tedaj, ko narodna politika prodira. V podobnih trenutkih oblačijo jo v avgursko obleko, kričijo o pogibelji države, če se jim ne pokoré državniki, a preročijo jej uže na zemlji raj, če bodo le njihovi milijoni pod njeno garancijo mirno množili se kakor listje in trava. V poslednjih časih govori se pri nas mnogo o vsem, kar se pri znanih pogojih morebiti pripeti mej Rusijo in Avstrijo (? Ur.) prihodnjo spomlad. In naši pravoslavni Levini gubijo od silnega straha še ono betvico razsodka, ki jim ga ne vzemlje večna špekulacija. Če na zapadu naši neprošeni odrešeniki uže od berlinskega traktata krčé, ka Rusiji njene finance nikakor ne dopusté, da bi začela novo vojsko proti kakaj zapadneji državi izza Slovanov na Balkanu, doma naši peterburški finančni pesimisti skoraj še bolj energično modrujejo, ka „država najrevnejša v vseh obzirih ne more vpletati se v evropske homantije sebi na korist, pač pa na najpopolnejši pogin svojega blagostanja.“

Da naše finance nijso za vsem v redu, tega nikdo ne odreka. Tudi nij mogoče, da bi drugače bilo. Od kod neki vzeti državi sredstva za vojsko tako veliko, kot je bila naša lanska minola s Turčijo, nego da zajema, ter umnožava svoj dolg. Anglija, severna Amerika, Italija in Francija postopale so isto tako, a popravile so s časom svoje letne proračune.

Da poslednje velja tudi o Rusiji, vidimo iz prekrasnega članka „Mosk. Véd.“ št. 284., v kojem prvi organ narodne politike odgovarja svojim nasprotnikom. Članek je osno-

Listek.

Smemo li narodne pesni pri slavnostnih besedah igrati ali peti?

K rešenju tega vprašanja mi je dala povod mala debata z znancem, kateri me je grajal, da sem privolil, da so se pri nedeljskej Preširnovi slavnosti v ljubljanskej čitalnici igrale na glasoviru narodne himne: „Naprej“ in „Kje dom je moj?“ Ker sva se jela pričkat v prostoru, kjer je bilo mnogo gospodov in dam navzočnih, nij bilo dostojno spuščati se v daljšo debato, kajti prišla sva uže nekoliko v ogenj, in zdelo se mi je bolje, da to principijalno vprašanje rešim v listku, ker tu gre za čast naše narodne domače pesni.

Pri omenjeni Preširnovi besedi igrali sta čveteroročno gospa J. in gospica T. na glasoviru Keler Belovo uverturo. Predno sta nastopili, vprašali sta me, če smeti, ako občinstvo igranje živo odobruje, igrati za name-

ček narodni himni „Naprej!“ in „Kje dom je moj?“, rekel sem jima, da mi je prav.

Občinstvo je po končanej uverturi res burno ploskalo, in igrali sta se omenjeni pesni.

Po besedi me nagovori oni znaec, ter mi očita, kako da sem mogel dovoliti kaj tacega, da se igrajo pri slavnostnej besedi narodne pesni, ki so uže tako premlatene, da ga ušesa bolé, kadar jih more slišati, in da bi najraje imel, da bi jih celo leto ne čul.

Take besede slišati iz ust narodnjaka se nijsem nadejal, tako govoriti o narodnih himnah, na katere smemo ponosni biti ne samo Slovenci, temuč vsi Slovani, da jih imamo in znamo, to bi bil k večjemu od kacega nasprotnika narodne stvari pričakoval. Vsak narod varuje in čisla svoje narodne pesni, katere so mu svet in zlat zaklad, ki ogreva srca ne samo vnetih, a tudi mlačnih rojakov, in čembolj so naše narodne himne znane in prepevane, tem večjo vrednost imajo,

kajti to jim daje spričevalo, da so pravi ljubljenci naroda. Da so narodne pesni tudi za koncert, to zna vsak, kdor je o muziki kaj čital in koncerte obiskal. Navesti pa hočem v dokaz temu nekoliko fakt.

Leta 1862. koncertirala je v naši čitalnici Čehinja gospica Z adrobilkova in razveselila je občinstvo tudi s potpourijem slovenskih narodnih pesnij, v kateri je vplela tudi našo, narodu priljubljeno in mnogo popevano Vilharjevo pesen: „Mila lunica“; pozneje je koncertiral v Ljubljani ruski violinvirtuoz Svečin, in tudi ta je za nameček igral po jednej aplavdiranej pieci isto pesen, brez dodatka kake variacije ali olepšanja, in prouzročil je ž njo burno ploskanje. L. 1863. igral je v Ljubljani slavnoznani češki umetnik Ferdo Laub, in v svoj koncertni program postavil in sviral svoj „venec čeških narodnih pesnij“, in čuli smo takrat mej drugimi tudi v našem narodu, po izreku mojega znanca, premlatene hime: „Hej Slovani“ in „Kje dom

van kolikor je mogoče na faktih, koji i za večino rojakov mojih, slovenskih politikov, morajo biti samo zanimivi, za to jih „Slov. Nar.“ podajem.

Rusija je v prvi vrsti država poljedeljska. V poljedelstvu je njeno blagostanje. Če je trgovina s predmeti zemljedelja živa in obilna, ruskomu narodu v istinem pomenu besede godi se dobro. Kmetje ruski žive od žitne trgovine, veliki posestniki isto tako, samo v velikih razmerih. Za skup vršijo se plače vsacega roda, dnina menj bogatemu delavnemu ljudu se boljša, kratko: zemljedelje procveta, vse procveta, vse zadovoljno živi, kmet, pomeščik, fabrikant, trgovec v mestu, a državna kasa še najbolje. Do prošle vojske je naša žitna trgovina strašno hirala. Cene nij bilo nobene. Amerikansko žito je izpodrivalo naše na vseh evropskih trgih. Vojska nastopa, žitna trgovina se oživlja, cene se povišujejo, masa našega naroda začenja svobodneje dihati, davki pravilneje gredo v državne kase. V podobnih slučajih nij temeljitejšega dokaza, nego številke izvoženega žita; evo jih za poslednjih sedem let: Izvoženo žito: od 1. jan. do 1. sept. 1872. l. 9,702.732 č. „ „ „ „ „ 1873. „ 11,905.849 „ „ „ „ „ „ 1874. „ 17,610.628 „ „ „ „ „ „ 1875. „ 16,958.188 „ „ „ „ „ „ 1876. „ 14,996.073 „ „ „ „ „ „ 1877. „ 19,875.815 „ „ „ „ „ „ 1878. „ 29,386.516 „

Poljedelstvo torej od vojske nij trpelo, nego pridobilo je v nenavadnih razmerih.

Kaj pa obrtnost? Našo obrtnost je našla vojska v kritičnem položaji. Fabrike zastajale so ali na polovino, ali za vsem. Delavci postajali so brez kruha, država je stotine ti soč rubljev naznačala jim na živež. Nastopa vojska, tovarne se začenjajo dvigati, delavci se iščejo in najemajo, plače jim se povišujejo, obrtno življenje kipi, kamor pogledaš. Temu največji dokaz je 10% povišanje privoza bumage (pavole), koji je za 8 mesecev t. l. dosegel števila gromadnega 4,223.000 pudov.

O živosti promisla ali obrta isto tako svedoči povečani prevoz tovorov po naših železnicah, kar je vidno iz njihovega povrstnega dohoda, ki se izraža v sledečih številih:

L. 1874 od 1. jan. do 1. sept. dala je vrsta 5974 rubljev.
L. 1875 od 1. jan. do 1. sept. dala je vrsta 5502 rubljev.
L. 1876 od 1. jan. do 1. sept. dala je vrsta 5175 rubljev.
L. 1877 od 1. jan. do 1. sept. dala je vrsta 6048 rubljev.
L. 1878 od 1. jan. do 1. sept. dala je vrsta 6878 rubljev.

Ta števila pokažejo se nam tem silneje, če pomislimo, ka se je naša železna proga mej vojsko raztegnila na 1672 vrst; in če pomislimo, ka se je pasazirno dviganje radi vojske nekoliko zmanjšalo, torej pomnoženje dohoda izvira od prevoza tovorov, kateri se je povišal za 230 milijonov pudov, ali za celih 20 %.

Prevažen regulator in termometer tovarnih cen in sploh vsega suhopotnega obrta našega je Nižgorodska ali Makarijevska „jarmarka“ (semenj). „Birž. Véd.“ št. 278 ga same opisujejo: „Letošnji Nižgorodski semenj, v vseh obzirih svoje obširne in raznovidne trgovine, na svoto večjo nego 200 milijonov rubljev, bil je, brez vsake pretire, jeden iz najgorših in največjih, kakoršnih uže davno nij bilo, zavsem blagoprijeten in zadosten“

In tako številke jasno govore, ka se je v času vojske in po vojski zboljšalo glede vsega, na čemur je, razen gromadnih prirodnih zakladov, osnovano bogastvo države naše: poljedelstvo, obrtnija in trgovina.

Kje je torej ona beraška Rusija, o kateri tako predrzno pišejo vsi, kateri bi južnim Slovanom preradi dopovedali, ka od nas, svojih dozdanjih, mogočnih in jedino iskrenih pokroviteljev, ne morejo nič več pričakovati, ka jih more zveličati samo zapadna Evropa, ka? V njih zloradneji fantaziji. Naš finančni minister je res mogel reči pred nekimi tedni berlinskim bankirjem: „Rusija more glede svojih financ še visoko nositi svojo glavo.“ In res Rusija nosi glavo še visoko.

— r.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. decembra.
Najvažnejši dogodek notranje politike in

svojo misel o njem, smo postavili na prvo mesto denšnjega lista.

Vnanje države.

Iz *Peterburga* se poroča 12. t. m. da se je zbralo dan prej mnogo študentov pred palačo cesarjeviča naslednika, ki so mu hoteli neke prošnje oddati. Cesarjeviča pa nij bilo doma, bil je v Carskem selu. Dijaki so potem oddali pismo mestnemu glavarju, ki je mej tem tja prišel.

Iz *Sarajeva* se poroča, da se *Turška* nij sporazumela z „albansko ligo“, katere vodje so sklenili, da ne pošlje albanskih vojakov v boj proti macedonskim vstašem, da bode „albanska liga“ zasedla meje proti *Macedoniji*, ter zahteva od porte združenje z družimi albanskimi kraji, avtonomijo, doma voljene guvernerje, in pravico imenovanja in odstranjanja uradnikov. Albanski jezik naj bi bil tudi uradni. Odposlancem „albanske lige“ v *Novem* pazaru se je zaukazalo prijateljskim biti z avstrijsko armado.

V *Carigradu* so prišli baje *Turki* zopet neke zaroti namerjene proti sultanu na sled. Vsled tega je vsa policija na nogah, in je bilo minoli petek mnogo osov v zapor dejanih. Mej temi je tudi *Nedji paša*, vodja godbe v sultanovej palači. Razzultan *Murad* in prestolni naslednik sta ostro obstražena. Pri odstavljenih ministrih so se stanovanja preiskavala. — Na dalje se poroča, da se *Layard* močno trudi, da bi se sklenila angleško turška pogodba. Angleška zahteva od *Turčije* luki *Sucidie* in *Aleksandrete*, a bi jej dala za to posojilo 20 milijonov funtov šterlingov.

V *Rimu* izhajajoči „*Popolo romano*“ poroča, da je dal kabinet svojo ostavko. Kaj bode italijanski kralj sklenil, to še nij znano. 11. t. m. hotelo je ljudstvo napraviti demonstracijo pred parlamentom proti onim, ki so vladali v *Cairoliji* grajali; ker pa je vlada vojake poslala na mesto, se je ljudstvo mirno razšlo. Po vsem *Laškem* so vojaki konsignirani, da bodo jednake demonstracije zabranili. V zbornici je dejal *Cairol*, da kralj ostavke kabineta nij sprejel, zato se misli, da bode ministerstvo ostalo, a da bode zbornica razpuščena. Za razpuščenje zbornice glasovalo je v ministerskem svetu 8 ministrov, a baje le jeden zoper. Naravsko je, da kralj nerad odpusti *Cairolija*, onega moža, ki mu je življenje rešil, in v boji za to ranjen bil.

V *angleškej* spodnej zbornici dejal je *Northcote*, da je mislil takrat, ko je dejal da je rusko poslaništvo bilo iz *Kabula* nazaj pozvano, da bilo celo poslaništvo od ruske vlade odpoklicano. A temu nij tako, kakor se je zdaj prepričal. Dalje je *Northcote* dejal, da Angleška nikakoršnega ruskega vmešavanja v *Kabulu* ne bode dopustila. To je necemu žuganju *Rusiji* močno podobno.

je moj?“, in navdušil nas je vse poslušalce. Ko je jedenkrat naša rojakinja, dvorna pekinja *Helena Pesjakova* sodelovala pri jednej besedi v tukajšnjem čitalnici, razveselila je občinstvo, ko jej je burno ploskalo, z občeznana od vseh slovenskih pekinj prepevano *Vilharjevo*: „Ko tičica sem pevala“, in vse jo je zamakneno poslušalo.

Da tudi drugod „narodne pesni“ v koncertih prednašajo, znamo razviditi iz raznih programov in glasbenih poročil, katerih morebiti moj nasprotno misleči znanec nij dosta čital. V izgled stavim dunajsko slovansko pevsko društvo, katero pri vsakej priliki poje narodne pesni vseh slovanskih plemen, a tudi slavnoznan *„Wiener Männergesangsverein“* se producira s pevanjem nemških narodnih pesnij, in omenim le, da je celo v pričo *Nj. veličanstva cesarice* pel po celem nemškem svetu premlateno staro narodno pesen „*Lorelei*“. — Švedski „*Damenquartett*“, ki je tudi v *Ljubljani* koncertiral ima v vsakem programu eno ali več narodnih švedskih. — 24. nov. 1876

koncertirale so v *Ljubljani* gospice *Aglaja Orgeni*, *Bertha Haft* in *Rusinja Vera Timanov* in postavile v program rusko narodno pesen „*Slavček*“, katero je pela gospica *Orgeni* brez vsega okinčanja in vzbudila splošno odobravanje.

Pri *Magjarih* nij mogoča nobena slavnost ako nij ciganske muzike, in ti morajo dan na dan igrati „*Szozsat*“, *Rakoczy-Hunyadi* potnice in „*Csardas*“, in to ne samo v krčmi in pri kmetskih veselicah, temuč tudi pri magnatu in velikašu. — *Francoski* narod, bodi si kmet ali kdo drugi, sliši in poje pri vsakej patrijotičnej slavnosti „*marsellaiso*“, akoravno je uže dosta bolj stara in premlatena nego naš „*Naprej*“ in „*Kje dom je moj?*“ — Prvi glasbeni umetniki sveta prednašajo v koncertih narodne melodije v raznih transkripcijah, varijacijah in parafrazah, pa tudi v golej izvirnej formi. Kako čislane so narodne pesni po svetu, naj omenim tudi, da je v najnovejšem času španjsko društvo „*Estudiantina Figaro*“ v raznih glediščih in dvoranah koncertiralo z mandoli-

nami in kitarami v *Parizu* in *Beču*, ter povsod živahno pohvalo želo za eksekutiranje narodnih melodij.

Zamenjati se pa ne smejo narodne pesni z umazanim neestetičnim „*gassenhauerjem*“, katerega pač noben izobražen človek ne bode v koncertu prednašal. V vrsto tega genre pa menda moj prijatelj vendar ne bode hote vtikati naših lepih patrijotičnih narodnih himen. Da so pa igrane bile te himne pri slavnostnej besedi, ki je bila na čast našega slovenskega pesnika *Preširna*, morem z dobro vestjo odgovornost na se vzeti, in končam z objavo, da me je veselilo slišati igrati od nežnih ročic poštene narodne pesni, na katere žalibog premalo ozir jemljejo naše slovenske lepote.

Ona dama pa, ki je bila priča nepremišljenega govorjenja mojega prijatelja, naj pridno goji muziko, naj se nadalje vadi s svojo soigralko, ter naj se ne dá preplašiti od podobnih besedij mojega znanca. Slovenke, ki ljubite in čislate narodne pesni, živile!

Vojteh Valenta.

O stanji afganske vojske poročajo angleške novine „Morning Advertiser“ 12. dec. iz Bombaya, da je nek afganski oficir prišel v angleški tabor in pozival angleškega generala, naj maršira v Kabul, da tam novo vlado postavi, ker se je vse vzdignilo proti vladni emirjevi. — Počakajmo, najbrž se ta angleška novica ne bode potrdila, kakor se že jedna podobna nij.

V pruskem državnem zboru bilo je 11. t. m. posvetovanje o Windhorstovem predlogu na dnevnem redu. Windhorst predlaga, naj bi se ona postava preuredila, katera odpravlja duhovenske rede in kongregacije. Naučni minister Falk je odločno zoper ta predlog, ker se je tako naredilo, da imajo oni redi še dosti velik delokrog. Z ozirom na šolo vlada ne bode ni jednega koraka nazaj stopila, ona hoče mir s cerkvijo, a tega ne more na podlagi nesprejemljivih pogojev, ter stavi nasproti predlogom kat. centra (kateri hočejo ves zakon namerjen proti krivičnostim katoliške cerkve uničiti) brezpogojni „ne“. Taki pogoji stavijo se na rokah in nogah zvezanemu protivniku, a ne takemu, ki stoji, in bode na veke stal. Centrum neče miru, pravi minister, ampak bojuje se zavoljo b.ija. Zlati vladni miroljubiv papež, ki to miroljubivost tudi mnogo dokazuje. Vlada hoče in je hotela mir na podlagi kronprincevega pisma papežu. Akopram se na obéh straneh želi miru, ipak to ne gre tako brzo. Mir mora biti državno možen in trajen. Predlog, naj bi se z nerabljenjem zakonov stvar v némar pustila, je neizvedljiv, a koristnih predlogov o preuredbi majevskih postav pa čisto manjka. Vlada lotiti se more takih stvari še le takrat, ako se miru resno in z jamstvi išče. Vlada ne bode brez potrebe zapustila svojega teško dobljenega stala. Obstanek dotičnih postav je bila, je in bode potreba vladi. — Nemški liberalci se veselé tega odločnega jezika, da le gre proti katoličanom. To jim je vsa svoboda, ves „liberalizem“, in pozabijo na vso svobodnostno mizerijo na Nemškem. O veliki Nemci!

Domače stvari.

— (Denes nedeljo večer je v čitalnici) veselica in tombola na korist dobrodelnemu fondu ljubljanskih dām, ki bodo denes ob 11. uri dopoldne razdelile mej uboge šolske otroke zimske obleke.

— (Imenovanja.) Pravosodni minister je imenoval adjunkta Gvido Schneditza iz Ljubljane za sodnika v Gornjem gradu, adjunkta Alojz Walterja iz Gradca za sodnika v Rogatcu, adjunkta mariborskega l. d. b. Fridrik Richter pl. Binnenthal za sodnika na Vranskem, dalje je premestil adjunkta v Šmarji Janeza Langerholza za adjunkta pri okrožnej sodnji v Celje, adjunkta dr. Carla Pauerja z Brda za adjunkta v Maribor l. d. b., adjunkta dr. Nemanica iz Slovenjgradca v Konjice, adjunkta Haslingerja iz Slovenske Bistrice v Slovenji gradec. Prestavil je dalje okrajnega sodnika Henrika Thurna in dr. Em. Emingerja, prvega iz Rogatca v Sevnico, drugega iz Gornjega grada v Kozje. Dalje je imenoval avskultanta Antona Klobučarja za sod. adjunkta v oblasti graške nadsodnije.

— (Iz Nabrežine) se nam piše 12. decembra: Ko je poveljnik Filipović pripeljal se z brzovlakom iz Trsta na nabrežinsko postajo denes jutro ob 7. uri 15 minut, so ga naše županstvo, starešinstvo in narodni pevci s cesarsko in narodno zastavo v roci navdušeno pozdravili. Ubrano petje cesarske in narodnih naših pesniji je potnika veselilo. Za vsako popevano pesnijo sledili so trikratni živio-klici. — Filipović se je zahvalil v našem milem slovanskem jeziku.

— (V Železnikih) na Gorenjskem je od prvega t. m. žandarmerijska postaja ustanovljena.

— (Knjiga „dr. Bleiweisova svečanost“) se uže tiska ter bo do božica naročnikom razposlana. Ker bode — tako se nam iz Zagreba piše elegantno izvedena ter imela krasno sliko dr. Bleiweisa, tedaj bode prav primerna za božična in novoletna darila. Kdor si jo še hoče omisliti po ceni 50 novč. (s poštnino 60 novč.) naj se še za časa obrne na g. A. Bezenška v Zagrebu. A kdor si je knjigo uže naročil, naj sedaj skoro pošlje denar (60 novč.) da jo dobi precej ko izide poštine prosto. Ako jo pa poedinec po poštnem povzetju prejme, mu pride mnogo draže; samo tedaj ako se jih je več skupaj naročilo, je vse jedno. — Sezite torej po tej knjigi, ki ne bi smela manjkati nobednemu zavednemu Slovincu kot lep spomin velike narodne slavnosti.

— (Matica) bode imela 43. odborovo skupščino v sredo 18. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v Matičnej hiši na Bregu. — Dnevni red: 1. Bere se zapisnik 42. odborove seje. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo odseka za izdavanje knjig. 4. Poročilo gospodarskega odseka (o hiši Matici v nakup ponudenej). 5. Razprava raznih Matičnih zadev. 6. Posamezni nasveti.

— (Črno mašo) za padle vojake v Bosni napravi katoliška družba v ponedeljek 16. t. m. zjutraj ob 1/4 7. uri v nunske cerkvi.

— (Izgubljeni denar in njegovi nasledki.) Iz Polhovega gradca se nam piše 12. decembra: Tukaj obče znani premožni posestnik F. Trobec, od sv. Ožbalda nad Polhovim gradcem, je šel 3. t. m. na Vrhniko, da bi pri ondašnjem davkarskem uradu neke zaostale davke poravnal. Mej potem izgubi svoj denar v znesku 333 gold., in naznani to pri tukajšnji žandarmerijski postaji, katera hitro povprašuje po izgubljeni gotovini, a prvi dan brez uspeha. Druzi dan je bil posestnik France Dolenc iz Belce pri Polhovem gradcu, kateri se je s tem, da je za vozom poškodovanega šel, sumljivega naredil, od žandarmerije na telesnej obleki preiskavan, in res se je pri njem 311 gold. 60 kr. našlo, in denarna listnica Trobčeva. — Z drugim denarjem je bil uže prvi nekaj svojih — dolgov plačal. Dolenc je bil zarad goljufije prijet, in c. k. okrajnej sodnji na Vrhniki izročen, kjer je imel priložnost svojo poštenost premišljevati. Meni se, da njegova žena, znana skrbna gospodinja, je zelo obžalovati; ko je prvi dan zaslila, da žandarji preiskujejo po izgubljenem denarji, milo je prosila moža, da, ako bi bil on omenjeni denar našel, naj ga izroči, ali on jo tolaži, da to nij res in roti, da je nedolžen, ter da bode tudi Trobca zarad razžaljenja časti tožil. Da bi se velikih stroškov obvarovala, izprosila je žena pri c. k. deželnej sodnji, da njen mož razsodbe doma pričakuje. — Splošna pohvala tukajšnji žandarmerijski postaji se mora torej priznati; žandarji so svoj posel hitro in vspešno opravili.

— (Zaprto zaradi požiganja.) Iz Št. Petra na Notranjskem se nam piše: Petek zjutraj prišla in odpeljala je tukajšnja žandarmerija v Postojno v zapor posestnika Andreja Franka iz Nadjegasela, o katerem priče izjavljajo, da se je večkrat grozil, da bode J. Penka, — kateri je njega za neki dolg rubljeval — ubil ali pa mu poslopje zažgal. Sumi se torej sploh, da je on zanetil požar, ki je po noči dne 4. t. m. v Penkovem poslopiju nastal, in deseterim gospodarjem poslopja in premakljivo blago uničil. Andrej Frank je tudi sam pogorel. Zavarovan je bil pri banki

„Slaviji“, katera mu je na račun odškodnine takoj po požaru izplačala 300 gld. Od tega denarja je žandarmerijski vodja pri njem našel še 275 gld., katere je pri c. k. sodnji v Postojni deponiral.

— (V lavantinske škofiji) je Ant. Merčnik prezentiran za faro sv. Ilja v Slovenskih goricah. Naglo umrl je 9. decembra Jurij Schutz, župnik v Dramljah, star 64 let. Namestnik v Dramljah postane ondotni kaplan Štef. Mohorko.

Razne vesti.

* (Velika tatvina na pariškej pošti.) Pred nekoliko dnevi bilo je po raznih novinah čitati, da je bil poštni voz društva Massegerieu v Parizu, ki se je odpravil na severno železnico, oropan. Po službenih poizvedenjih ukrali so tatje dva zapečatena paketa in jedno vrečko frankov. Oba paketa sta bila deklarirana z 20 000 frankov, a istinito je bilo notri 700 000 frankov v raznih papirjih. Vrečka s franki je bila deklarirana z 2000 frankov, a v njej jih je bilo 100 000. Pošiljalca sta bila bogataša Oppenheim in Rothschild; društvo plačalo bode jima zdaj samo 22 500 frankov, kolikor je bilo na pošiljki deklarirano. No. Rothschild ne bode prišel zavolj tega na kant.

Bergerjeve pastile od smole so isto tako skušeno, kakor priljubljeno in jako ceno zdravilo in sredstvo zoper hripavost, kašelj, zaslizenie, katar v dušniku, v glotki (kehlkopf), in v obče zoper katar v vseh organih za sopenje, zato morale bi biti pri vsakem gospodinjstvu. — Dnevni stroški zdravljenja 5 do 10 kr. Cena jedne puške od kositar z navodom, kako se rabi, 50 kr. — Glavna zaloga v Ljubljani pri g. J. Svoboda, lekarnarju. (383—2)

Dunajska borza 14 decembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	61 gld.	70 kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	61	70
Enotni drž. dolg v srebru	62	90
Zlata renta	72	65
1860 drž. posojilo	113	—
Akcije narodne banke	785	—
Kreditne akcije	231	—
London	116	95
Napol	9	35
C. kr. cekini	5	57 1/2
Srebro	100	—
Državne marke	57	75

Razpis službe.

Služba jednega dacarja z mesečno plačo 24 gld. se odda. Prosilec mora imeti 100 gld. kavicje, ter nastopi potem službo 1. januarja 1879. Natančneje se izve v opravništvu tega lista. (413—2)

Epilepsijo (božjast)

in vse bolezni v oštnicah zdravi pismeno specijalni zdravnik dr. Killisch v Dresden-u (Neustadt). Zdravil je uže v čez 11.000 slučajih. (378—6)

Čitalnična restavracija.

Felinovec (vino)	liter 80 kr.
Teran	60
Viseljsko belo	40
Dolenjsko ručeče	32
	(420)

Veliki somenj

za prodajo in kupovanje prašičev, svinj v Sisku.

Ker je ostal somenj o sv. Elizabeti, na katerem bi se bili v Sisku imeli prodajati in kupovati prašiči in svinje, brez uspeha, določen je

19. dan tega meseca

za somenji dan, na kateri se bodo prodajali in kupovali prašiči ter svinje, k čemer pozivljamo kupce in prodajalce.

V Sisku, dne 11. decembra 1878.

(419—2)

Mestno poglavarstvo.

Za božič in novo leto

najprimernejše darilo otrokom je „Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino.

Trdo vezani „Vrteci“ od poprejšnjih let se dobivajo po naslednji ceni: (409—3)

„Vrtec“ od 1874. leta za 1 gld.	80 kr.
„Vrtec“ „ 1875. „ 2 „	— „
„Vrtec“ „ 1876. „ 2 „	— „
„Vrtec“ „ 1877. „ 2 „	20 „
„Vrtec“ „ 1878. „ 2 „	60 „

S prvim januarjem stopi „Vrtec“ v deveto leto svojega obstanka, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Naročila naj se pošiljajo po poštini nakaznicah na „Vrtečev“ uredništvo v Lingarjevih ulicah št. 1, v Ljubljani (Laibach).

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in milarnica, zaloga vžigalnih, svetilnih in masčobnih tvari

v CELOVCI na Koroškem.

(88—6)

Koncipijent,

izurjen v vseh bilježniških poslih, in

solicitator,

izurjen vsaj v vseh zemljeknjižnih poslih, se sprejmeta v mojo pisarno, ako lahko nemudoma vstopita; pri ponudbi naj se tudi visokost zahtevane plače naznani, katero privoljujem delu primerno.

Dr. Ivan Geršak,

c. k. bilježnik v Ormožu.

(418—2)

Mlin

oddaljen dve uri od Ljubljane in jedno uro od Kamnika na Kranjskem, poleg reke Bistrice, se stalno znatno vodno močjo, se prodaja, v štant da, ali zamenja. Mlin je na 8 kolesih, ima mehanične stope za pšeno in sočivje, žago, da se režejo deske, in arondiranega sveta okolo 50 oralov. To posestvo zamenja se tudi za obrestno hišo v Ljubljani, Gradcu, Mariboru, ali pa za kako arondirano posestvo na Štajerskem.

Ponudbe prevzema F. Müllerjev Annoncen-Bureau v Ljubljani. (402—3)

Darila za božič

kupijo naj se ceno in praktično pri (408—3)

M. Neumann-u,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Za gospode:

Spalne suknje	po 9, 10, 12 do 18 gld.
Zimske suknje	„ 16, 22, 25 „ 40 „
Lovske suknje	„ 7, 8, 10 „ 15 „
Hlače in životnik	„ 9, 10, 12 „ 16 „

Za gospé:

Moderni paletot	po 10, 14, 18 do 30 gld.
Obleka od klobučine	„ 8, 9, 10 „ 15 „

Za otroke

od 2 do 8 let starosti:

Obleka iz klobučine	po 3, 4, 5 do 8 gld.
Obleka iz suknja	„ 5, 6, 8 „ 12 „
Lovska suknja	„ 4, 5, 6 „ 7 „
Menčikov	„ 9, 12, 16 „ 22 „

Tudi vnanja naročila se promptno izvršujejo, in neprijetna obleka se boče po praznikih rado z drugo zamenila.

Otroci veselite se!

Kdor hoče svoje otroke o božiči razveseliti, kupi naj naš obče priljubljeni (400—5)

božični bazar

za neslišano malo ceno **le gld. 4 65 a. v.** za katero svoto se dobijo sledeči

87 komadi najnovjših francoskih igrač, primernih za dečke in deklice vsake starosti, in sicer:

- 1 pariško variété-gledišče, jako zabavno in lepo ozališano.
- 1 očarani zabojček, v katerem je ujet jeden paša, ki hoče uiti.
- 1 Miklavž, pripravno posebno za dan sv. Miklavža, ob jednem je tudi bonboniera.
- 25 briljantnih olupšav za božično drevo, prav nove.
- 1 piano, eleganten in lep, ali pa 1 novoiznajdeni metallophon, na katerem lahko igrajo tudi prav mali otroci najlepše komade.
- 1 Kitajec, mehanično, se zmirom smeji in vzbuja veselost.
- 25 briljantnih svečnikov za božično drevo.
- 1 jap. kiosk, umetniško delo, v katerem je premakljivi kolibri, ki poje.
- 1 bajazzo, umeteljno, izvršuje najlepše reči.
- 1 gozdni hudič, ki pokaže jezik na ukaz.
- 25 pisanih svečk za razsvitljava.
- 1 punčika v vozu, elegantno oblečena, ki se pri peljanju premika, brca in kriči.
- 1 starorimska kočija z vprego.
- 2 kartona, v katerih so izvrstne reči za dečke in deklice.

87 komadov. Vseh teh naštetih 87 komadov originalno francoskih igrač stane **le gld. 4.65.**

Naslov: Premier Dépôt de Vienne,
Wien, Heinrichshof, Magazine 8—9.
Naročila iz dežele se s povzetjem promptno izvršujejo.

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajske cesti „pri angelju“,

prilporeča:

Tr. Rh. Comp. sploh imenovana Franc-ova esenca,

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtijah, hemoroidih itd. Ta tinktura se vsakej družini najgorkeje prilporeča, ker je uže veliko tisoč ljudem k zdravju prilpomogla. Steklenica s podukom o rabi vred velja 10 kr.

2. **Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrzlico** pomaga pri tej bolezni neizmotljivo, steklenica velja 80 kr.

3. **Malinčni sok** (Himbeerabguss) iz domačih, gorskih malin, v steklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Temu, ki več kupi, še ceneje

4. **Anaterinina ustna voda**, steklenica velja 60 kr., in **zobni prah**, skatijca po 40 kr.

5. **Prah** za pokončanje bolh, ščurkov in družega mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. **Homeopatična apoteka**, popolnem uređjena po prof. Haager-ju.

1 steklenica jagodic velja 10 kr.
1 steklenica tinkture velja 20 kr.

Vsako zdravi o se natanko po naročilu prilpravi v zahtevanej stopni močno.

7. **Dorsch — ribje olje**, se rabi zoper škrofelje, škrofelnačne kóstne bolezni, sušico, kašelj i. t. d., steklenica velja 60 kr., z železododrom 1 gid.

Gospod G. Piccoli, lekarničar v Ljubljani. Kašelj in teska sapa sta me hudo nadlegovala, zato sem po zdravnikovem nasvetu tri mesece zavžíval Vaše Dorschevo ribje olje z železododrom. — Uže po zavžitji nekoliko steklenic sem čutil veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstnej zdravilnej moči tega olja zahvaliti, da sem kašelj čisto odpravil, in svoje zdravje zopet zadobil. Zato morem to zdravilo očitno najgorkeje prilporečiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janex Kilar, trnovski kaplan.
Pismena naročila z naslovom: **G. Piccoli,** lekarna v Ljubljani, se točno izvršujejo proti poštne mu povzetju. (337—22)

Prilporeči:
13. decembra:
Pri Slomu: Kohn iz Dunaja — Bamberg iz Ojla, — Eisler iz Dunaja.
Pri Maršcu: Blau iz Dunaja — Kanzig iz Ljubljane, — Schweter iz Kočevja. — Artveger iz Dunaja. — Klein iz Praga.
Pri bavarskem dvornu: Jakit iz Grada. — Kleinlecher iz Domžl.

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedi, nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prišlo velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majheno odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače darujemo.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev stroškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo sledeče

zastonj.

- 6 kom. britanija-srebrnih žlic za jedi, 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gld. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov vkupe gld. 1.95
- 6 „ britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom baš takovih vilic, vkupe 12 kom., kateri so prej stali gld. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe „ 3.25
- 1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gld. 3, zdaj „ —.85
- 1 „ juho, najtežje vrste, od najboljsega britanija-srebra, prej gld. 4, zdaj „ 1.25

Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; sladkorne klešče po kr. 35, 40, 80, gld. 1; sladkorne pušice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice po kr. 25, 40, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in olje po gld. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo po kr. 75, 90, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; ter še mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov namiznih nožev, z najfinejšimi ročaji od britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedi, 6 komadov baš takovih žlic za kavo, vkupe 24 komadov, ki so prej stali gld. 15, stane zdaj vseh 24 komadov le gld. 4.60.

Te stvari so izdelane od najfinejšega britanija-srebra, ter se **garantira za 15 let,** (342—9)

da ostane njih barva vedno bela. Naj se tedaj vsakdo z naročili pohiti, ker se boče radi take cene kmalu vse pekupilo. Naslov in jedini kraj, kjer se more vse to naročiti v c. kr. avstro-ogerskih deželah je:

Glavna zaloga izdelkov od britanija-srebra
Blau & Kann, Wien, I., Elisabethstrasse 6.